

Cristiana Pantici

ZENOBISTELE

27

de feluri în care să ai succes,
regăsindu-ți feminitatea

CUPRINS

CRISTIANA PANTICI – Cuvânt înainte.....	11
ZARA SERINELLA femeia care a devenit un profesor mai bun decât cei pe care i-a avut.....	23
GILDA COMÂRZAN femeia care creează momente în fotografie și la radio	39
ALUZIVA (ALINA GREAVU) femeia care și-a dat demisia în direct și a devenit virală.....	55
MELINDA TEOHARI femeia care s-a salvat prin mâncare.....	69
PETRONELA ROTAR femeia mereu singură, care s-a regăsit prin ani de terapie.....	81
DARIA JANE cea care a devenit femeie printr-o operație de schimbare de sex.....	91
OANA ZAHARIA femeia liberă și rebelă, care practică poliamorbia.....	105
SIMINA CERNAT femeia care a călătorit ani întregi pentru a se cunoaște	121
ANCA DUMITRESCU femeia care oferă celorlalte aripi.....	133
BOGDANA GOEA femeia care la 20 de ani a pozat pentru <i>Vogue</i>	145
MARIA POPOVICI femeia care face oamenii să râdă.....	157
MARILU DOBRESCU femeia care a redefinit Social Media-ul românesc.....	167
RUSANDA DAVIDEANU femeia care a dat cititoarelor geanta perfectă.....	179

CAMELIA CAVADIA femeia care s-a reinventat prin scris.....	193
LAYAL MURAD femeia care conduce un imperiu.....	207
LIGIA PÂRVULESCU femeia care a rămas un copil înțelept.....	221
ANCA MARIA CIOFÎRLĂ femeia care s-a descoperit prin pictură.....	233
LORENA ȘERBAN femeia care a cucerit lumea printr-un video pe Instagram.....	243
ADINA FOLDAGER femeia care a adus puericultura scandinavă în România.....	255
BIANCA ADAM femeia care și-a găsit vocația de la 14 ani.....	265
LIGIA-VERKIN KEȘIȘIAN femeia care se definește prin poezie și artă.....	277
ANASTASIA GAVRILOVICI femeia care s-a transformat prin dragoste.....	291
RAISA BEICU femeia care s-a schimbat când a început să moară.....	307
LUISA ENE femeia care s-a reinventat prin biblioterapie.....	319
ANDREEA RUSU femeia care luptă pentru drepturile femeilor în fiecare zi.....	333
ADA GALEȘ femeia care s-a descoperit prin teatru.....	345
NORA IUGA femeia care a devenit „marea doamnă a poeziei românești”.....	357

1

ZARA SERINELLA

femeia care a devenit un profesor mai bun
decât cei pe care i-a avut

//
Întâlnește-te
cu fetița din tine

Fata care visa să alerge fără să atingă pământul

Un profesor, odată, într-un context destul de solemn, nu s-a putut abține să nu-i spună: *Fata asta-i smuncită¹ din naștere!* Așa s-a petrecut întreaga ei copilărie din Pașcani. Și mai apoi întreaga ei viață: a fost o fată zvăpăiată, cu obraji roșii de la alergat și părul prins mereu într-o coadă de cal – o iubea pe Nadia Comănechi.

Nu-și amintește nicio jucărie preferată – spre deosebire de sora ei, care poseda un tezaur de patruzeci și ceva de păpuși, o raritate pe timpul copilăriei comuniste –, cu excepția mingii. De dimineață până seara era afară și șuta, de ajungea balonul și până la etajul patru. S-a mai întâmpilat, evident, să aterizeze și prin câte un geam al vecinilor.

Îi plăcea sportul, în special atletismul. Nici azi nu merge, ci aleargă, chiar dacă nu se grăbește undeva. Își amintește că rămâneau mai mulți după ore în curtea școlii și se lansau în concursuri de viteză pe diagonala terenului, pe care le câștiga mai de fiecare dată.

1 zăpăcită, nebunatică (explică Serinella)

Ca să nu se încurce, azvârlea cât colo încălțăminte și alerga direct în șosete. Acesta a fost visul ei prim din copilărie: să facă atletism, viteză.

A câștigat și competiții, un antrenor chiar o ochise. Printr-a III-a, a avut o discuție serioasă cu tatăl ei, care i-a zis: *Uite, mergi la Bacău, unde este centru. Asta înseamnă, însă, să te pregătești de performanță. Trebuie să fii conștientă că nu o să mai ai timp să înveți în condițiile de acum. Și trebuie să fii pregătită și de eșec. Adică, medalia de aur s-ar putea să nu vină niciodată. Frica de nereușită a făcut-o atunci să urmeze altă cale.*

Rușinea ratării

Printr-a VI-a, i s-au aprins călcâiele după un brunet cu părul creț, cu vreo doi ani mai mare. Mare iubire! Plesnea cu pietricele seara în geam, iar Serinella se furișa din casă, fără să știe maică-sa, și se plimba cu el. Sor-sa, îngrozită de „delictul” ei, o urma mereu la vreo douăzeci de metri în spate, rugându-se să vină acasă. Despărțirea dureroasă a survenit într-a VIII-a: pe un ton ritos, i-a comunicat băiatului că relația lor se sfârșește, căci are un examen important. Săracul om a încercat să îi spună că nu au legătură una cu cealaltă, dar ea a rămas hotărâtă. Rezultatul? A picat examenul.

Singură din proprie voință, trădată apoi și de una dintre cele mai bune prietene – fapt care a făcut-o să nu mai aibă

relații foarte apropiate cu femeile – și împovărată de rușine, a închis toate supapele către a mai trăi din plin adolescența și s-a claustrat în casă: din copilul care stătea nesfârșit afară, ajunsese o adolescentă care nu ieșea mai niciodată. Firea nu i se schimbase, rămăsese aceeași fată veselă și vorbăreață care colora spațiul din jurul ei, dar a tăiat tot ce o putea deturna de la drumul său. Și a avut răbdare câțiva ani. Până a considerat că și-a atins scopurile.

Abuzul emoțional din școală

A doua ei preferință era cititul. Venea de la școală și se izbea direct în cărți. Citea ore întregi, fără să se schimbe de uniformă, fără să mănânce, fără să își facă temele la mate – *că oricum nu știam, spre disperarea alor mei*. În gimnaziu, în pofida insistențelor familiei, a făcut doar ce a vrut: a tăiat de pe listă materiile care nu îi plăceau – de fapt, materiile profesorilor care nu îi plăceau – și a pus limbile străine și cititul pe primul loc.

A fost o elevă incomodă: s-a revoltat începând cu grădinița împotriva educatoarei, care i-a smuls părul din cap – pentru că îi luase apărarea soră-sii, indignată la rândul-i de faptul că cei care făceau coadă cu ofrande la catedră erau mai avantațați. Apoi, împotriva dirigintei, care i-a scăzut nota la purtare pentru că nu o salutase pe stradă – *nu o văzusem* –, împotriva

altei diriginte, care ignorase salutul mamei sale la o festivitate de sfârșit de an – *pentru că nu făceam parte din lumea bună a premianților*. Atunci s-a enervat așa de tare, încât a luat Premiul I până la finele liceului.

Serinella a fost marcată negativ de mulți dintre profesorii ei. Începând de la învățătoarea cu cadourile, mereu atinsă de lingușeli, și dintr-un lung șir de experiențe nasoale, terminând cu o profesoară de matematică la ale cărei ore tremura, pentru că urla continuu – a avut coșmaruri cu ea ani întregi.

Multă vreme, Serinella a crezut că este incapabilă să gândească. Târziu și-a dat seama, spre exemplu, că logica din gramatică – *pe care o stăpâneam fără probleme* – s-ar fi putut intersecta cu logica matematică, dacă ar fi fost cineva capabil să-i explice.

Locul în care ajuns apoi și în care s-a simțit bine ca elevă după treapta a doua, unde a întâlnit profesorii care au format-o, este și școala unde predă de peste 20 de ani și pe care a absolvit-o în 1992: Liceul Teoretic Mihai Eminescu, din Iași, actual colegiu.

Principalul motiv pentru care a devenit profesoară – decizie pe care luat-o încă din gimnaziu, aproape terorizată de profi incompetenți – a fost acesta: să fie altfel decât cei mai mulți educatori care i-au stat în față. Să fie ca cei întâlniți după 15 ani.

Vocație VS. job

Primul ei „job” este și actualul – profesor de Limba Română. Doar că ea nu a folosit niciodată acest cuvânt referitor la rolul de profesor. *Cum nu am folosit nici serviciu.* Dacă un profesor folosește acest mod de a-și numi profesia, crede că nu simte profesia în sine. Sună ca o obligație. Ea merge la școală cu drag și pasiune.

Despre treaba cu profesoratul are o povestioară: la vreo 2 ani de la terminarea facultății, profesoară fiind la o clasă de-a XI-a, le spusese elevilor că urmează să dea definitivatul și să migreze spre alte țări. Pe timpul acela avea deja o colaborare de câțiva ani cu Radio Iași și visa celebritatea. A fi profesor i se părea puțin. Perorând ea pe tema asta la clasă, îl vede pe Ovidiu trântit în bancă, analizând-o curios.

Ovidiu era – și mai este, crede – un tip tare deștept, rebel & nonconformist, lăsat repetent pentru păcatul de a fi tranșant. Și-i aruncă el, la un moment dat: *Dar de ce vreți să renunțați? Nu vedeți că vă place să fiți profesoară?* Tot drumul spre casă s-a întrebat cum de a putut altul s-o cunoască mai bine decât ea. Atunci a decis să rămână pentru totdeauna profesor și n-a mai avut nicio ezitare.

Mai târziu, apariția Clubului Logos a venit ca o expresie a faptului că și-a dat seama că poate să fie mai mult decât un bun educator și atât. A simțit că energia și capacitatea ei

trebuie să ajungă la un alt nivel, superior celui anterior. Apoi a venit dorința tinerilor de a explora, de a ieși din cadrul formal al școlii.

De nouă ediții, membri clubului – elevi și profesorii de limba română ai C.N. Mihai Eminescu, dar și ai altor licee partenere din Iași – întâlnesc autori români și străini, prozatori și poeți, critici literari și jurnaliști culturali de pe varii continente ale globului, din America până în Africa, ori din diverse țări ale Europei, din Islanda până în Rusia.

Din 2018, au înființat și un microstudio de televiziune, *TV Logos & Logos Kids*, cu aparatura minimă necesară, cu realizatori de emisiuni de la 11 la 18 ani, și o serie de emisiuni care pot fi vizionate pe Youtube. În pandemie, au avut lansări de carte online și au creat și o suită de webinare sub titulatura *DiaLogos*, cu subiecte de toate felurile: de la muzica rock și relația între poezie și dans sau pasiunea pentru un instrument muzical, o carte, un autor sau un pictor, un film etc. la manipulare ori vrăjitoare.

Astăzi, face în continuare ceea ce îi place și îi aduce bucurie, reacționează încă destul de rebel și este contra sistemelor învechite, contra îndoctrinării de orice tip, luptă să schimbe lumea din jur și îndeamnă tinerii să gândească; este împotriva preluării mimetice de idei, gesturi, fapte, în absența unei minime filtrări, prin rațiune și conștiință.

//

Să nu fugi, pentru că fetița dinăuntru tău va aștepta întotdeauna întâlnirea.

Serinella crede că drumul regăsirii de sine nu este niciodată finalizat de către nicio ființă. Tocmai aici se află și provocarea, și testarea limitelor unei persoane. I se pare fascinant să descoperim noi laturi ale eului. Este de părere că fiecare etapă din viața noastră, în special a unei femei – care este mai diversă, zice ea, decât a unui bărbat; motiv pentru care ei sunt și mai surprinși, frecvent chiar înspăimântați de schimbări – vine nu doar cu schimbări fizice, ci și emoționale, în special spirituale.

Atunci când o femeie realizează că este necesară o schimbare, de la anturaj până la partener sau carieră, ar fi bine să o facă. Dar nu înainte de a se cufunda în propriul eu: acolo trebuie să o întâlnească pe fetița care a fost odinioară, să o înțeleagă pe adolescenta care probabil a fost neliniștită, cu alte cuvinte să recurgă, înainte de toate, la o anamneză personală. Să aibă răbdare, să nu fugă, pentru că Ea, cea Dinăuntru, nu va pleca nicăieri, așteptând întâlnirea. După ce o ia mână pe cea care a stat ascunsă multă vreme înăuntru și după ce a făcut pace cu ea, să plece la drum împreună.

Spre exemplu, dacă simte că locul ei nu mai este într-o firmă, ci într-o căsuță, la țară, să plece; dacă vrea alături de familie, nu într-o țară străină, să nu ezite, se va descurca; dacă nu îi este bine într-o relație, să caute alta; dacă prietenii nu sunt prieteni adevărați, va găsi alții și tot așa. *Ideea este că viața de care suntem conștienți e scurtă.* Din punctul ei de vedere, trebuie să dăm sens fiecărei clipe.

//

Multe femei își irosesc viața, pentru că își strivesc sau își ascund potențialul, chiar harul, sub o viață convențională, care să respecte eticheta socială sau un trend.

O femeie, din punctul Serinellei de vedere, trebuie să ajungă la un echilibru în viață: trecând de perioada când îi vorbește oglinzii, să ajungă să vorbească sincer cu ea însăși. Să își accepte defectele și să știe să își pună în valoare calitățile. Să aibă propriile bucurii și împliniri, nu doar pe cele ale copiilor sau partenerului: să fie o individualitate și un reper

în grupul din care face parte. Să își păstreze tandrețea fără să-și piardă fermitatea. Să fie caldă, maternală cu cei din jur, dar generozitatea ei să nu devină sinonimă ușurinței cu care alții să profite de ea. Să aibă adâncime a sufletului și înălțime a spiritului.

Și mai este importantă nota de mister, pe care ar substitui-o – în caz că prima lipsește sau nu caracterizează o anume femeie – imprevizibilității: o femeie plată este neinteresantă. Femeia trebuie să aibă carismă.

//

Puterea unei femei nu este un scop în sine de urmărit, este un efect, este ceea ce emană ființa unei femei.

Serinella nu știe dacă este o femeie puternică sau nu. Este un atribut pe care crede că alții îl pot distinge mai bine decât cea în cauză. Femeia puternică este, pentru ea, aceea care știe să țină balanța între dimensiunile virtuale specifice unei femei: cu alte cuvinte, să fie mamă (în cazul în care e) cu tot ce implică acest statut, să fie femeia unică pentru bărbatul din viața ei, să fie respectată și să aducă un plus valoare

domeniului în care activează. De cele mai multe ori, crede ea, cele trei dimensiuni nu pot fi atinse simultan.

Pentru Serinella, există femei care au putere – iar asta este ceva efemer – și femei puternice. Ultimele sunt cele care ne marchează, fie că rămân anonime pentru mase, fie că au notorietate sau chiar celebritate. *O femeie puternică este cea care a descoperit cine este și ce i se potrivește. Nu ai cum să fii puternic atunci când nu pui suflet și spirit în ceea ce îți propui și realizezi.*

Pe de altă parte, este convinsă de faptul că o femeie puternică nu este singură niciodată în demersurile ei. Pentru că o femeie puternică știe să coaguleze forțe în jurul ei, astfel încât să mute și munții din loc, dacă e nevoie.

Serinella se uită în oglindă și vede o femeie de 48 de ani peste care a trecut timpul, adăugând plus valoare: dacă la 30 de ani o îngrijora posibilitatea unui rid, o angoasau kilogramele în plus pe care le-a posedat mai mereu, în varii grade, își imagina intervenții estetice peste ani șamd., astăzi se bucură că are câteva riduri, mai ales pentru că râde mult – a cunoscut femei care se temeau să râdă de frica ridurilor faciale.

Esența unei femei se află în modul ei de a fi: în istețime, curaj, generozitate, zâmbet, curiozitate rafinată. Ați fi uimiți, poate, să aflați că niște liceeni dau sinonim pentru o femeie sexy umorul.